

Pedagogisch Beleid

Buitenschoolse opvang

Welschap Kinderopvang
Lauraplein 1
1961 GP Heemskerk
T 025245464
www.welschapkinderopvang.nl

Inhoud

Inleiding	1
1. Visie op kinderopvang	2
2. Pedagogische doelen en werkwijze	2
2.1. Emotionele en fysieke veiligheid bieden	2
2.2. Ontwikkelen van persoonlijke competenties	3
2.3. Ontwikkelen van sociale competenties	4
2.4. Eigen maken van waarden en normen	5
3. Relatie met ouders	6
4. Kinderen volgen in hun welbevinden en ontwikkeling	6
5. Omgaan met opvallend gedrag en problemen	6
6. Veiligheid en gezondheid	7
7. Borgen van kwaliteit	7

Inleiding

Ons pedagogisch beleid geeft de visie van Welschap Kinderopvang weer op kinderopvang. Het geeft inzicht in wat ouders van ons mogen verwachten en waar wij voor staan. Zo weten zij hoe wij hun kinderen begeleiden tijdens de opvang.

Het pedagogisch beleid buitenschoolse opvang bestaat uit twee documenten: dit algemene pedagogisch beleid buitenschoolse opvang en het locatiewerkplan van elke bso locatie.

Naast hetgeen beschreven wordt in het Pedagogisch Kader, de Wet Kinderopvang en het Convenant Kinderopvang, zijn voor ons de volgende pedagogische principes leidend:

- samenwerken met ouders;
- actieve rol pedagogisch medewerkers;
- respect voor diversiteit;

Voor de pedagogisch medewerkers vormt dit beleid het uitgangspunt voor hun dagelijks handelen. Onze medewerkers zijn zich bewust van het bieden van kwalitatieve kinderopvang en handelen daarnaar volgens onze regelingen en protocollen, waaronder de gedragscode. Dat betekent dat zij:

- dienstverlenend en klantgericht zijn;
- samenwerken en afstemmen met collega's;
- open staan voor feedback en verbeteren van hun deskundigheid en werkwijze;
- zich bewust zijn van hun voorbeeldfunctie voor kinderen;
- zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie.

We evalueren het pedagogisch beleid elke drie jaar, tenzij er aanleiding is om dit eerder te doen. Elke locatie heeft een vertaling van dit pedagogisch beleid gemaakt naar de dagelijkse praktijk in het locatiewerkplan.

Op de website van Welschap Kinderopvang is voor ouders uitgebreide informatie te vinden over ons beleid als het gaat om: voeding, ziekte, medicijnen en ongevallen, extra opvang en ruilen, Triple P en allerlei praktische informatie.

1. Visie op kinderopvang

Welschap Kinderopvang biedt kinderdagopvang (KDV), buitenschoolse opvang (BSO) en tussenschoolse opvang (TSO). Voor wat betreft alle opvangsoorten gaat Welschap Kinderopvang uit van een uniforme visie: het bieden van een veilige, vertrouwde én uitdagende plek voor kinderen.

In onze visie zijn de ouders de eerste verantwoordelijken in de opvoeding van hun kind. Samen met de ouders, school en anderen dragen wij bij aan de opvoeding van kinderen. Wij willen een kind ruimte geven om fysiek en geestelijk te groeien, waar het plezier heeft, zich veilig voelt en nieuwe ervaringen opdoet. We zijn overtuigd van het maatschappelijke belang van kinderopvang en streven naar de hoogste kwaliteit in het aanbieden van deze zorg.

De werksoorten KDV, BSO en TSO zijn echter dusdanig verschillend in leeftijd en aanbod dat het pedagogisch beleid gesplitst is naar opvangsoort.

BSO is vrije tijd, je thuis voelen

We streven er naar om een plek te bieden waar kinderen zich thuis voelen. Waar ze, als de school uit is, bijkomen, zich kunnen ontspannen en waar het gezellig is, maar waar ook uitdaging te vinden is en activiteiten georganiseerd worden. Tijdens de BSO is er sprake van het besteden van vrije tijd, zowel individueel als in de groep. Tijdens de schoolvakanties bieden we een vakantieprogramma.

2. Pedagogische doelen en werkwijze

De basis voor ons pedagogisch beleid zijn de uitgangspunten van het Pedagogisch Kader¹ voor kindercentra'. Dat betekent dat wij kinderen tijdens de opvang:

- emotionele- en fysieke veiligheid bieden
- stimuleren in het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- stimuleren in het ontwikkelen van sociale competenties
- kansen bieden om zich waarden en normen eigen te maken

In de dagelijks praktijk is het handelen van pedagogisch medewerkers daarop gericht.

2.1. Emotionele en fysieke veiligheid bieden

Een kind dat zich (emotioneel) veilig voelt, stelt zich open voor zijn of haar omgeving. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers deze veiligheid te bieden, kinderen te stimuleren en hen te steunen in hun ontwikkeling. Het is belangrijk dat kinderen zich geborgen en gerespecteerd voelen.

Kennismaken en wennen

Voordat een kind bij de opvang start, is een eerste kennismaking met de ouder(s) en hun kind. Ze komen bij de locatie kijken, maken kennis met de medewerkers en hebben een gesprek over (de bijzonderheden van) het kind. Ook geven we aan in welke stamgroep het kind is geplaatst. Voor de opbouw van de stamgroepen en 'intern' wennen (bijvoorbeeld bij doorstroom of extra dagen) verwijzen wij naar de locatiewerkplannen.

---

¹ www.pedagogischkader.nl

Ontwikkelen van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en zelfvertrouwen

Het ontwikkelen van zelfvertrouwen hangt sterk samen met de positieve ervaringen die een kind van jongs af aan opdoet. De pedagogisch medewerkers spelen hierin een rol; een stimulerende en bemoedigende houding draagt bij aan het vertrouwen in een goede afloop van de initiatieven die het kind toont. Daarbij zijn een aantal factoren van belang:

- stabiliteit: het bieden van een structureel veilige omgeving;
- een sociale omgeving: waarin kinderen op elkaar en op de medewerkers kunnen rekenen;
- bevestiging: kinderen de zekerheid bieden dat hun initiatieven herkend en gewaardeerd worden.

De mate waarin de pedagogisch medewerkers ondersteuning bieden hangt samen met de leeftijd en de mogelijkheden van het kind.

***Een voorbeeld:** Tijdens het vrij spelen, vragen een aantal kinderen of ze zelfstandig in de knutselhoek mogen knutselen. De pedagogisch medewerker vraagt wat de kinderen van plan zijn en ze maken samen afspraken. We vertellen de kinderen dat als ze vragen hebben ze naar de pedagogisch medewerker toe mogen komen. Afspraken die we met de kinderen maken zijn bijvoorbeeld: de materialen die de kinderen gebruiken ruimen ze zelf weer op als ze klaar zijn met hun knutselwerk; er wordt netjes gewerkt; als kinderen met lijm aan de slag willen, doen ze een schort aan en pakken ze een matje om op te werken.*

Door met de kinderen duidelijke afspraken te maken en ze de vrijheid te geven om zelf aan de slag te gaan, groeit hun zelfvertrouwen. Ze voelen dat ze verantwoordelijkheid krijgen daarmee gaan ze zelf hun gang. De pedagogisch medewerkers zijn in de buurt voor vragen of ondersteuning.

Transparantie/zichtbaarheid

Op zeer luwe dagen of in de vakanties aan begin en eind van de dag staan medewerkers soms alleen. Dit is op basis van de bezetting, of op grond van de 3-uren afwijkingsregel aan het begin en eind van de dag (als er minder kinderen zijn) en tijdens de middagpauze van onze medewerkers. Op welke tijden we afwijken van de bezetting is per locatie verschillend en staat specifiek beschreven in de locatiewerkplannen.

Op deze momenten is een andere volwassene in het pand aanwezig, of kan er één binnen 15 minuten bij de locatie zijn. Wij maken geen één-op-één-uitstapjes.

Onze groepsruimtes zijn via ramen zichtbaar en tussendeuren zijn voorzien van glas of staan bij gebruik altijd open.

2.2. Ontwikkeling van persoonlijke competenties

Ieder kind is uniek en vraagt om een eigen benadering. Binnen de mogelijkheden gaan we flexibel om met specifieke wensen en behoeften. Zo wordt ieder kind in staat gesteld zich te ontplooien, zijn talenten te ontdekken en een eigen persoonlijkheid te ontwikkelen. Welschap Kinderopvang heeft goed onderhouden kindercentra, afgestemd op de leeftijd van de kinderen.

Bijdragen aan de cognitieve-, taal-, en lichamelijke ontwikkeling

De pedagogisch medewerker biedt activiteiten en spelmateriaal aan dat past bij de ontwikkeling en belangstelling van het kind. Zij zorgt voor evenwicht in uitdaging en ontspanning. De pedagogisch medewerker dringt geen activiteiten op; het prettig en plezierig bezig zijn staat voorop.

Welschap werkt met programmering binnen de BSO. Per jaar organiseren we workshops en activiteiten aan de hand van drie thema's. Bij een paar scholen kunnen de ouders kiezen uit voor een sportieve BSO.

Een voorbeeld: Bij de BSO wordt gewerkt met thema's. Binnen deze thema's komen verschillende activiteiten aan bod. Denk hierbij aan sport en spel, creatieve en kookactiviteiten. In de schoolvakanties maken we uitstapjes, bijvoorbeeld naar de speeltuin, de kinderenboerderij of het zwembad. Regelmatig betrekken we de kinderen bij het bedenken van thema's en/of activiteiten.

De pedagogisch medewerkers bespreken met de kinderen wat ze missen of graag zouden willen doen bij de BSO en of het te realiseren is. Op deze manier is het BSO programma meer door en voor de kinderen gemaakt en afgestemd op hun behoeften en ontwikkeling. De kinderen leren op die manier ook vaardigheden als samen werken, overleggen, plannen maken en uitvoeren.

2.3. Ontwikkeling van sociale competenties

Binnen de BSO is veel aandacht voor de sociale ontwikkeling. Kinderen leren door samen spelen, samen de ruimtes gebruiken en activiteiten ondernemen. De opvang vindt plaats in een groep, hierdoor ervaren zij hoe het is om de jongste, middelste of oudste te zijn en de bijbehorende rol/verantwoordelijkheden te nemen. Sociale vaardigheden helpen kinderen bij het weerbaar worden en vergroot het aanpassingsvermogen.

Stimuleren van de sociaal/emotionele ontwikkeling

De pedagogisch medewerker neemt ieder kind en diens gevoelens serieus, waarbij ze zich verplaatst in de belevingswereld van het kind. Belangrijk hierbij is dat de ze emoties benoemt en dat zij met het kind een zodanige band opbouwt waardoor het zich veilig voelt in het uiten van emoties en leer welke uitingen hierin wel en niet geaccepteerd worden.

De pedagogisch medewerkers leren kinderen om rekening te houden met elkaar en elkaar ruimte te geven. Bij de BSO hanteren we afspraken met elkaar en regels. Regels geven begrenzing aan, hierdoor weet een kind waar hij aan toe is. In de groepssituatie gelden soms andere regels, normen en waarden dan thuis. Het is belangrijk dat kinderen dit ervaren; omgang met anderen dan de ouders draagt bij aan een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling.

Een voorbeeld: Nadat de kinderen uit school komen, is er een kort moment voor vrij spel. Daarna gaan alle kinderen opruimen en is het tijd om gezamenlijk aan tafel fruit te eten en te drinken. De kinderen zitten bij een pedagogisch medewerker aan tafel en bespreken met elkaar de dag. De kinderen leren dat naar elkaar moeten luisteren en zelf even moeten wachten. Ieder kind mag iets vertellen en zijn of haar verhaal kwijt.

Begeleiden van de seksuele ontwikkeling

De pedagogisch medewerker creëert een open sfeer, waarin het kind grenzen krijgt aangereikt en zich veilig voelt. Bijvoorbeeld: je luistert wanneer een ander aangeeft niet verder te willen spelen en de kleding blijft aan. De pedagogisch medewerker gaat na wat een kind al weet en past de antwoorden daarop aan. Ze laat kinderen in hun waarde en hanteert een respectvolle houding. Tegelijkertijd verwacht ze van de kinderen dat zij zich respectvol opstellen naar elkaar. Op vragen over het (eigen) lichaam of seksualiteit volgt een eerlijk antwoord. Dit antwoord is over het algemeen kort en duidelijk,

2.4. Kansen bieden om zich waarden en normen eigen te maken

Oog hebben voor elkaar, begrip en onderlinge acceptatie komen het beste tot ontwikkeling door voorbeeldgedrag. We schenken aandacht aan- en tonen respect voor onderlinge verschillen.

Stimuleren en corrigeren

Bij het overdragen van normen en waarden geven we uitleg over het waarom van iets.

Voorbeelden:

Wij geven het goede voorbeeld door groeten bij binnenkomst en vertrek, naar elkaar luisteren en laten uitspreken, respectvol omgaan met elkaar en zorg dragen voor materialen en gebouw.

We leren kinderen dat ze mede verantwoordelijk zijn voor het speelgoed en de ruimte. Dat betekent dat je speelgoed opbergt als je iets anders gaat doen, maar ook dat je er voorzichtig mee omgaat en geen dingen stuk maakt.

We stimuleren kinderen te helpen bij kleine klusjes, bijvoorbeeld tafel dekken en afruimen.

Gewelddadig spel keuren we af. We benoemen waarom en kijken we welke alternatieven er zijn. We letten hier ook op bij de aanschaf van (computer-) spelletjes.

Overbrengen waarden en normen

De pedagogisch medewerker is zich bewust van de invloed die haar gedrag en taalgebruik op kinderen heeft. Ze heeft een voorbeeldfunctie.

De verschillen in ontwikkelingsniveau zijn groot bij de naschoolse opvang. Wat betreft het overbrengen van normen en waarden betekent dit dat we verwachten dat de grote kinderen rekening houden met de jongeren en andersom. Bij het gebruik van de ruimte houdt dit in dat er plekken zijn gecreëerd die aansluiten op verschillende behoeften. Naast het eigen maken van 'gewone' omgangsvormen leent de naschoolse opvang zich bij uitstek voor het delen van gezamenlijke ervaringen. Samen met andere kinderen en/ of de groepsleiding praten over onderwerpen als vriendschap, rolpatronen of (zak)geld is vaak leuk en verbindend. Het altijd met elkaar eens zijn hoeft niet: wel vragen we respect voor ieders mening. De groepsleiding stimuleert en als dit gewenst is, nuanceert ze de eigen mening van de kinderen.

Een voorbeeld: *De pedagogisch medewerkers geven gedurende de dag het goede voorbeeld in het contact dat ze met elkaar hebben. Ze praten netjes met elkaar en luisteren naar elkaar. Kinderen die wat willen vragen of willen vertellen aan een pedagogisch medewerker die in gesprek is, vragen we om even te wachten totdat die is uitgepraat. De kinderen leren bij ons dat er niet gepest wordt. Alle kinderen zijn welkom en iedereen is gelijk. Pestgedrag accepteren we niet en we ondernemen direct actie als we pestgedrag signaleren. Pestgedrag bespreken we met de kinderen en de ouders.*

Een voorbeeld: *De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen om met elkaar naar oplossingen te zoeken bij onderlinge problemen. Als de kinderen er zelf niet uitkomen, kunnen ze de pedagogisch medewerker om hulp vragen. Die begeleidt hen bij het zoeken naar een oplossing. Denk hierbij aan het maken van twee eerlijke teams bij het voetballen. De kinderen komen er samen niet uit en er ontstaat ruzie. Een van de kinderen haalt er een pedagogisch medewerker bij en samen met de kinderen worden twee teams gemaakt.*

We vinden het belangrijk dat de sfeer voor ieder kind prettig is. Dit doen we door in de groep een duidelijk standpunt tegen pesten in te nemen en kinderen aan te moedigen het te vertellen wanneer het zich voordoet. Signalen dat kinderen worden gepest, zijn aanleiding voor een groepsgebesprek. We laten de kinderen nadenken over dit onderwerp en stimuleren dat ze zich verplaatsen in de ander.

3. Relatie met de ouders

We hechten veel waarde aan het contact met de ouders om hen te informeren over het welbevinden van het kind op de opvang en indien nodig de aanpak op elkaar af te stemmen.

Dit doen we op verschillende manieren:

- Dagelijks contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers bij het ophalen/brengen (in vakanties).
- Digitale ouderportaal. Hier kunnen ouders foto's bekijken die bij de groep van hun kind gemaakt zijn, het groepslogboek lezen, berichten van medewerkers of de leidinggevende lezen en zelf ook berichten sturen..
- Gestructureerde overlegmomenten aan ouders, bv. het jaargesprek rond de observatie van een kind.

Daarnaast zijn gezamenlijke contactmomenten, bv. in de vorm van ouderavonden en informele contactmomenten zoals een zomerbuffet en/of midwinterfeest per locatie.

Elke locatie heeft een oudercommissie bestaande uit ouders van de betreffende locatie. Zij behartigen de belangen van de ouders van de kinderen van die opvanglocatie. Zij hebben een afgevaardigde in de centrale oudercommissie die de locatie-overstijgende belangen van ouders behartigt. De oudercommissie bewaken en verbeteren de kwaliteit van de opvang door gevraagd en ongevraagd advies te geven aan de leidinggevende van de locatie of aan de directie van Welschap. De oudercommissies laten Welschap en de andere ouders weten wat zij doen.

4. Kinderen volgen in hun welbevinden en ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers zien de kinderen in hun groep wekelijks en kunnen dus de kinderen goed volgen in hun ontwikkeling.

Alle kinderen worden gekoppeld aan een pedagogisch medewerker, die daarmee de mentor van het kind is. De mentor is voor ouders het eerste aanspreekpunt, met name voor wat betreft bijzonderheden of zorgen. In het ouderportaal is te zien welke pedagogisch medewerker de mentor is van welk kind.

Eenmaal per jaar wordt ieder kind van de KDV en BSO groepen door de mentor geobserveerd aan de hand van een observatieformulier. Op die manier willen we het welbevinden van kinderen op een gestructureerde wijze evalueren. De observatie bespreekt de mentor in het jaarlijkse oudergesprek.

5. Omgaan met opvallend gedrag en problemen

Opvallend gedrag en problemen, van welke vorm of aard ook, bespreken we altijd met de ouders. De leidinggevende kan hierbij betrokken zijn. Het initiatief tot een gesprek kan zowel door de ouders als de medewerkers worden genomen..

In overleg met de ouders zetten we een eventueel vervolgtraject uit. Het team van de groep/locatie heeft een adviserende rol en biedt ondersteuning bij het zoeken naar deskundige hulp. Hierin kunnen we indien gewenst ook samen met de scholen optrekken.

Wanneer wij over een kind willen overleggen met derden doen we dat niet buiten medeweten van de ouders. Over een specifieke probleemsituatie vragen wij eventueel anoniem advies.

Welschap Kinderopvang werkt samen met Jeugdgezondheidszorg Kennemerland en Centrum voor Jeugd en Gezin.

6. Veiligheid en gezondheid

Wij bieden kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang. Hiervoor hebben wij beleid en protocollen op het gebied van:

- calamiteiten en bedrijfshulpverlening;
- kindermishandeling;
- (bijna) ongevallen en incidenten;
- ziekte en medisch handelen;
- hygiëne.

Elke opvanglocatie voert jaarlijks een risico-inventarisatie veiligheid & gezondheid uit. Daarin staat wat we doen om de veiligheid en gezondheid van kinderen en medewerkers te garanderen. Medewerkers kennen de inhoud hiervan en handelen hiernaar.

We hebben een voedingsbeleid. Naast onze aandacht voor bewegen willen wij hiermee bijdragen aan een gezonde en verantwoorde levenswijze van kinderen.

7. Borgen van kwaliteit

Om de pedagogisch kwaliteit en de veiligheid en gezondheid van de kinderen te borgen, werken we volgens de Wet IKK, de landelijke Kwaliteitseisen voor Kinderopvang.

Professionele medewerkers

Voor de opvang zetten wij professionele, gediplomeerde pedagogisch medewerkers in, die minimaal zijn opgeleid op MBO niveau. Zij krijgen op verschillende manieren ondersteuning bij het uitvoeren van hun werk. Dit gebeurt door de leidinggevende tijdens werk- en teamoverleg en door interne en externe deskundigen bij o.a. training en scholing.

Concreet is de ondersteuning, training en scholing gericht op veiligheid, op de ontwikkeling van kinderen en op het signaleren van problemen:

- BHV en Kinder-EHBO;
- training om te werken met de meldcode kindermishandeling;
- training of scholing die aansluit bij de actuele behoefte van een team of een individuele medewerker.

Inzet stagiaires (BOL en BBL)

Wij bieden mogelijkheden om voor een beroep in de kinderopvang te worden opgeleid. VMBO- en MBO leerlingen en HBO studenten kunnen zich bij ons oriënteren op het vak én we leiden hen op. In onze leeromgeving ligt de nadruk op het ontwikkelen en oefenen van vaardigheden, die in het beroep nodig zijn.

Van stagiaires verwachten wij dat zij:

- kinderen begeleiden, zowel in groepsverband als in individueel opzicht.
- activiteiten organiseren gericht op ontwikkeling
- zorg dragen voor de dagelijkse verzorging van kinderen.
- zorg dragen voor een goed (periodiek) contact met ouders/verzorgers en informeren naar specifieke aandachtspunten (dagritme, voeding e.d.)
- met collega's afstemmen over de dagindeling en de verdeling van de werkzaamheden en mede zorg dragen voor een goede samenwerking en voor een goede overdracht.
- administratieve handelingen uitvoeren, voortkomend uit de dagelijkse werkzaamheden.
- licht huishoudelijke werkzaamheden verrichten in de groep en mede zorg dragen voor het beheer, de hygiëne en goede staat van de inventaris.

BBL-ers vallen na een inwerkperiode onder de formatie. Stagiaires vallen niet onder de formatie en staan dus niet zelfstandig op een groep. Wel kan een MBO- of HBO stagiair op basis van een arbeidscontract formatief worden ingezet bij ziekte van een pedagogisch medewerker of tijdens schoolvakanties van de stagiair. Daarbij geldt dat de stagiair nooit alleen op de groep staat, behalve tijdens de pauzes en dat een MBO student uitsluitend kan worden ingezet op de eigen locatie en niet tijdens het eerste leerjaar.

Stagiaires krijgen een stagebegeleider toegewezen die hen begeleidt in het dagelijks werk en periodiek begeleidingsgesprekken voert. Daarnaast is bij Welschap een praktijkopleider beschikbaar die op de achtergrond ondersteuning biedt en een deel van de examinering op zich neemt.

Beleid en werkwijze voor het inzetten en begeleiden van stagiaires zijn vastgelegd in ons Stagebeleid en het Werkplan voor stages Kinderopvang.

Inzet vrijwilligers

Vrijwilligers zetten we alleen in voor het vervoer van kinderen van school naar de BSO en altijd in overleg met en onder verantwoordelijkheid van de (assistent) leidinggevende.

De pedagogisch medewerker begeleidt de vrijwilliger en eventueel zorgen wij voor training/scholing. Vrijwilligers moeten een VOG aanvragen, waarvan wij de kosten vergoeden.

Beleid en werkwijze van vervoer hebben we vastgelegd in het document *Vervoer BSO*.

GGD-inspectie

Jaarlijks voert de GGD onaangekondigd inspecties uit om te toetsen of de locaties voldoen aan de wettelijke eisen. Een onderdeel van de inspectie is of het pedagogisch beleid voldoet aan alle normen. De inspectierapporten van de GGD zijn openbaar en worden op onze website gepubliceerd. Bij tekortkomingen maakt de locatiemanager een verbeterplan.